

Materialista

Karel Hynie

Od autora
knižní předlohy
seriálu Volha

motto

Materialista

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

Karel Hynie

Materialista – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MATERIALISTA

Materialista

Karel Hynie

motto

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Na vlastní nohu

Když jsem ten kšeft na rohu ulic Veletržní a U kapličky uviděl poprvé, hned jsem si řekl, že tohle je skoro ideál. Nebo takových devadesát procent ideálu, protože stoprocentního asi není v životě nic. Kromě smrti a plnění socialistických závazků, pochopitelně, ale o tom bude řeč až později.

Břízolitová omítka šestipatrové novostavby svítila v předjarním sluníčku stejně jako většina dalších činžáků v tomhle bloku, ale záclony v oknech, jakýs takýs ruch na chodnících a dokonce i jedno zaparkované auto v postranní ulici už svědčily o docela slušné zabydlenosti téhle masivně modernizované čtvrti. Jedna velká výkladní skříň a zvláštní vchod do skladu z hlavní ulice a dvě stejně velké výlohy na druhou stranu jasně naznačovaly poměrně velkorysé rozměry prodejny, rozhodně se nejednalo o žádný předměstský krcálek. A do eliptického sloupu obloženého černými kachlíky před rohovým vchodem pro zákazníky jsem se přímo zamiloval. Chytrý architekt tu vytvořil jakési kryté zádveří třeba pro dětský kočárek nakupující maminky, nehledě na nabízející se využití sloupu pro reklamu. A o pár metrů vedle na chodníku vzrostlý akát, který bude koncem jara určitě vonět ještě líp než všechny parfémy uvnitř krámu. Navíc,

šestkou jsem to měl ze Zvonařky od baráku k baráku ani ne dvacet minut.

Takhle nějak jsem si během učednických i tovaryšských let vždycky představoval svoji první samostatnou štaci – solidní krám v solidní čtvrti. Budu tam mít komiho, pak možná i jednoho učedníka, ale nějaký velkoobchod v centru s desítkou zaměstnanců, to mě vůbec nelákalo, toho jsem si už užil dost. Možná pozdějc, až budu mít dost vyděláno, že bych o něčem takovém zauvažoval, taky mě už třeba nebude bavit stát za pultem. Ale když je člověku třiadvacet a má do kšeftu spoustu elánu, na tyhle úvahy je ještě moře času.

Fotřík se taky vyučil drogistou a těch třicet roků ve svém krámu si náramně užíval.

„Koukej, Ludvíku, já ti do toho nebudu kecat, dělej si, co chceš,“ říkal mi dost často, „ale materialista, to je někdo, nás budou lidi potřebovat vždycky, poněvač by jinak smrděli, že jo, a pak... to poznáš, až budeš mít svůj kšeft, že ty seš pro ty lidi vokolo něco jako doktor nebo taky farář, že ty lidi když k tobě jdou nakoupit, tak že ti svěřujou svý tajemství, že seš vlastně jejich zpovědník, to je něco jako poslání, to naše řemeslo... a taky to docela nese, když si teda se svejma kunčaftama zadobře, podívej na mě.“

Musel jsem objektivně uznat, že na té jeho teorii něco bylo. Jak často se v které rodině pere a kde si víc potrpí na osobní hygienu, na to v krámě přijde každý začátečník po čtrnácti dnech, a podle frekvence nákupu prezervativů a dámských vložek drogistka kolikrát stanoví těhotenství dřív než gynekolog. A co se peněz týká? Tak fotřík pochopitelně žádný Rotschild není, ale během dvaceti let si vydělal tolik, aby si

ten činžák na pomezí Vinohrad a Vršovic, ve kterém jsme se s mladší sestrou narodili, mohl koupit. A když mu bylo něco přes padesát a za pultem už ho začaly pobolívat nohy, prodal ten svůj krám i se zásobami a veškerým zařízením, koupil ještě jeden barák v sousední ulici a měl „do smrti vystaráno“.

Já jsem se za tím drogistickým posláním zas až tak nehnal, dovedl jsem si svůj život představit úplně jinak než mezi mýdly Hellada, petrolejem a vatou. Ve škole mi to docela šlo a na rozdíl od ostatních kluků mě to tam i bavilo, hlavně dějepis a zeměpis, a ze slohů jsem vždycky míval jedničku. Tak jsem si potají myslel na to, že bych mohl jít na gymnázium a pak se třeba chytnul někde u novin, to by se mi asi líbilo nejvíc. Hodně jsem četl, rodokapsy taky, ale víc se mi líbil Verne a pozděj třeba Čapek, ty jeho detektivní povídky. Ale když jsem se o těch studiích nesměle zmínil před fotříkem, narazil jsem do zdi.

„Tak na to teda zapomeň, chlapče, to si nemysli, že tě budu deset roků zbůhdarma živit a nic z toho. Co máš proti drogérii? Pěkně se vyučíš, a až budeš svým pánem, tak si dělej, co chceš, třeba si piš básničky, pro mě za mě, ale za svůj, né za moje prachy.“

Přišlo mi to trochu líto, ale když jsem končil měšťanku a začal si všímat, kolik študovaných lidí v té krizi nezavadí o práci, bez reptání jsem nastoupil do učení k panu Dvořáčkovi na Fošovce. Nakonec Jaroslav Hašek se taky vyučil drogistou, a jaký to byl spisovatel!

Teď jsem se ovšem na své nové působiště tak těšil, že jsem ze zadní plošiny tramvaje vyskočil ještě za jízdy hned na kraji refýže, abych tam byl co nejdřív, trochu jsem při tom na těch

nových perkách uklouzl a málem sebou seknul. Ještěže má šestka jenom motorák, jak jsem na tom nástupním ostrůvku tancoval, vlečňák by mně nejspíš dost poopravil ciferník a pan Liebl by možná musel hledat jiného nájemníka. Nakonec jsem tu piruetu vybral a s rozpaky se rozhlédl kolem, kdo všechno tenhle můj trapas zaregistroval, ale v deset dopoledne byla ulice naštěstí skoro liduprázdná, ani v oknech jsem nezaznamenal žádného pobaveného diváka, jenom přímo před mým budoucím krámem nějaká tlustá bába leštila hadrem ty černé kachlíky na sloupu. Ta si samozřejmě mého extempore nemohla nevšimnout a hned ho taky komentovala tak hlasitě, že to zaujalo i manželský pár na protějším chodníku.

„No viděli ste tóóó... to sou dneska lidi, že jo... to je porád kvaltu, kam spěchaj, mladej, já bejt policajt, tak jim napařim takovou pokutu, že se z toho poserou.“

Přihlížející přes ulici i dva další, které její řev přilákal k oknům, zřejmě celá záležitost příliš nezaujala a nevěnovali jí další pozornost. Mně ale nezbývalo než kolem ječící fúrie projít, přestože bych se studem nejraději propadnul a na místo činu putoval oklikou. Do času dohodnuté schůzky s panem domácím ale zbývalo pár minut a nechtěl bych nedochvilností zpochybnit svoji solidnost. Rozhodl jsem se tedy aspoň dát najevo svoji morální převahu a míjeje hlučnou domovnici, beze slova jsem nadzvedl svůj klobouk. To byla ovšem chyba, protože jsem jí tak nahrál na další slovní výpad.

„A hele, von eště ke všemu už to zas takovej mladík nebude, plešoun jeden.“

To se mě tedy hodně dotklo! Pravda je, že mi vlasy začaly řídnout dost brzo, ještě před vojnou, ale s pomocí brilantiny jsem se naučil česat tak rafinovanou přehazovačku, že jsem

byl do této chvíle přesvědčen o dokonalém utajení svého min-dráku před veřejností. A vyvedení z omylu zrovna od téhle báby dost bolelo, navíc jsem si všimnul, že tak stará zase nebude, nejspíš tak něco mezi čtyřicítkou a padesátkou. Rychle jsem tedy zabočil ke vchodu a vzal za kliku, abych před tím zlým zjevením co nejdříve prchnul do bezpečí.

Jenomže ouha! Domovní dveře nešly otevřít a ze složitého systému vizitek, tlačítek a mluvítek vedle na zdi bylo zřejmé, že k jejich otevření je nutné nejdříve najít správné jméno, zazvonit na ně, pak se ohlásit do domácího telefonu, a bude-li oslovený příznivě naladěný, nějaký elektronický bzučák vás vpustí dovnitř. Snažil jsem se najít to správné jméno co nejrychleji, abych už měl od té baby konečně klid, ale byla rychlejší.

„Noné, von si de eště ke všemu k nám do baráku... koho hledaj, mladíku?!“

Rozpaky i vztek mnou tak lomcovaly, že jsem na vizitky skoro neviděl, a tak jsem se přiznal.

„Já jdu za panem Lieblem.“

Trochu se zarazila a její dryáčnictví ubralo na intenzitě.

„Jó, tak přímo za panem domácím... a co mu chtěj?“

„Mám s ním dohodnutou schůzku, v deset hodin.“

Najednou bylo všechno jinak. Bába se nejspíš této informace polekala, aby si to třeba s panem domácím nerozházela, vytáhla z kapsy zástěry svazek klíčů a smířlivým hlasem mě pobídla: „Tak to jó, to já vám vodevřu, abyste nezmeškal. Je to druhý patro vlevo, tajídle máte výtah.“

Vycenila při tom na mě dost zkažené zuby, vpustila mě dovnitř a začala tím svým hadrem šůrovat pro změnu černé kachlíky kolem vchodu, propěvujíc si Ramónu. Výtah stál

někde nahoře, tak jsem nechtěl riskovat nějakou další konverzaci a vyběhl jsem po schodech do druhého patra.

Na barák jsem se byl podívat, hned jak jsem si přečetl ten inzerát v *Poledních listech*, ale s panem Lieblem jsem zatím jednal jenom dvakrát po telefonu. Přišel mi otevřít osobně vzápětí po zazvonění, určitě už na mě čekal. Jenom jsem doufal, že neviděl můj neslavný příchod a neslyšel ten ponižující dialog.

„To bude určitě pan Souček, vítám vás, tady si odložte, mladý muži.“

Drobný padesátník s věnečkem prošedivělých vlasů kolem růžové pleše mi srdečně stisknul ruku. Na chromovaném věšáku v malé předsíni viselo volné ramínko, na které jsem si pověsil svrchník, chvilku jsem přemýšlel, co s kloboukem, až mě konečně napadlo odložit ho do regálu nad věšáky a vykročil jsem za panem domácím do veliké přijímací haly, ze které vedly čtvery prosklené dveře do dalších místností krásného, moderního, vkusně zařízeného bytu.

Moji pozornost okamžitě upoutal nádherně zdobený sedmiramenný svícen na jakési starožitné komodě u čelní zdi. Aha, tak pan domácí je zřejmě izraelita, že mě to hned nenapadlo podle jména, ale já na tyhle věci kašlu, protože mě zajímá, jestli je člověk slušný nebo grázl, a jestli je to katolík nebo žid nebo třeba buddhista, to je mi úplně fuk. Já třeba na žádného boha nevěřím, ale nikomu jeho víru neberu. A politika, ta mě taky vůbec nezajímá, ale co se teď děje v Německu, jako jak tam se Židy zacházejí, to je teda eklhaft! O to víc mě taky štvalo, když jsme před půl rokem museli předávat zbraně náckům. A kdyby to mělo přijít i sem, jak se o tom všude mluví i píše v novinách? Darmo pomyslet!

„Posadte se u nás,“ přerušil moje úvahy hostitel a ukázal směrem k masivnímu stolu uprostřed haly, na kterém byly vedle dnešních *Lidových novin* a *Prager Tagblattu* rozložené nějaké papíry, „abyste nám nevynesl spaní, jak vy Češi říkáte, je to tak?“

Sednul jsem si na jednu ze selských židlí, které s dřevěným stolem nepochybně tvořily originální, na zakázku vyrobený komplet, dokonce i barva „podprdelníků“ přivázaných k opěradlům kroucenými šňůrkami ladila s barvou ubrusu, a pan domácí ke mně přistrčil elegantní dózu s cigaretami, stříbrný stolní zapalovač a velký broušený popelník.

„Kouříte?“

„Ne, děkuji, nekouřím.“

„No jasně, materialista, to má logiku, mezi všemi těmi vašimi hořlavinami to s ohněm není nic moc bezpečného, že ano. To se mi líbí, to vám chválím, *safety first*, jak říkají Britové.“

Sám si ale vytáhnul z dózy jednu cigaretu se zlatým náustkem a s požitkem si zapálil.

„Tak vy si chcete u nás otevřít drogérii... To je výborný nápad, tady okolo je dost kšeftů se vším možným, jenom koloniály jsou tu asi čtyři a ještě vedle v baráku to pekařství, cukráren je tu ještě víc, tři holiči, pět hospod dokonce vidím tady ze svých oken, dokonce i rádia tady prodává nějaký pan Drnovšek, ale drogerie, ta tu zatím chybí... nejbližší je až o tři bloky dál, na rohu Heřmanky, takže konkurence se moc bát nemusíte. A nakonec, je to i v mém zájmu, aby vám kšeft dobře šlapal, budete mi přece platit nájem.“

Zasmál se svému vtípku a foukl na mě kouř z parfumované cigarety.

Nevonělo to nepříjemně, ale že bych se kvůli tomu teď učil kouřit, to nehrozilo.

„Já jsem vám tady připravil návrh nájemní smlouvy,“ pokračoval pan Liebl, který mi byl čím dál tím sympatičtější, „teda já né, já nejsem žádný právník, ale můj prokurista... víte, já mám ještě dole v Holešovicích takovou malou fabričku na aluminiové nádoby, tak musím mít nějaké lidi, kteří se o všechny ty moje kšefty starají. Tak se na ty lejstra koukněte a pak bysme si to šli dolu pěkně prohlídnout, já zatím mrknu do novin.“

Přistrčil mi přes stůl ty rozložené papíry, sám si nasadil brýle s tenkou zlatou obroučkou a začel se do německého deníku.

Já jsem zatím nikdy žádnou smlouvu s nikým neuzavíral. Bydlím pořád u rodičů, s panem Dvořáčkem to moje učení dohadoval fotřík a na ty dva tovaryšské roky jsme si jenom podali ruku, tak mi předložený text připadal jakoby psaný jiným jazykem, nejspíš waleským. Marně jsem se pokoušel alespoň některým větám porozumět, ale nešlo to, dokud jsem nedošel ke konkrétní sumě představující roční nájemné. Fotřík mi poradil cenu, nad kterou v žádném případě nemám přistupovat, a tady ta částka byla dokonce o nějakou tu tisícovku menší. No tak co, to klidně můžu hned podepsat.

Podíval jsem se na pana Liebla, který si právě zapaloval další voňavou cigaretu, aniž zvedl oči od *Prager Tagblattu*, abych vyjádřil svůj souhlas s navrhovanou smlouvou, jenomže jsem si najednou uvědomil, že vlastně nevím, jak bych ho měl oslovit.

Fotřík by určitě použil svého oblíbeného „vašnostu“, ale mně se to k němu nějak nehodilo.

Tak co s tím? Pane domácí, nebo pane továrníku?

„Tak já si myslím... pane... pane...“ začal jsem nesměle. Zřejmě vycítil moje rozpaky.

„Já se jmenuju Liebl, pane Souček, a jsem s tím jménem docela spokojený, tak bysme u něho mohli zůstat, co vy na to? Víte, já si na nějaké tituly za každou cenu vůbec nepotrpím. Možná kdybych byl doktor nebo inženýr, tak třeba jo, ale já začínal pěkně od píky jako dneska vy, tak si nebudem hrát na nějaké hóh nóbl hógo fógo... platí?“

Výrazně se mi ulevilo. „Tak teda, pane Liebl, já bych tu smlouvu hned jako podepsal...“

Vyskočil ze své židle a zamítavě máchal rukama.

„Ale to byste mě teda moc zklamal, pane Souček, to bych si musel o vás to dobré mínění hodně poopravit, dyť byste kupoval zajíce v pytli, pane Souček. Byl jste už v tom krámě? Nebyl, že ano... a hned byste mi to chtěl podepsat bianco. Co když se vám nebude líbit? Co když tam třeba vůbec není zavedená elektrika, nebo tak něco? To byste to takhle s tím vaším kšeftování daleko nedotáhnul. A pak byste mi neplatil nájem včas, nebo taky vůbec né a já bych vás musel vyhodit a bylo by mi to líto, protože jste mi sympatickej.“ Měl pravdu a já se styděl jako malej kluk.

„Tak víte co,“ pokračoval už s úsměvem, „tak se tam teďka půjdeme spolu podívat, vy si to všechno pořádně prohlídnete a pak si buď dáme sbohem, nebo se sem vrátíme a pak to třeba můžeme podepsat. Tak pojdte na to!“

V předsíni jsem si chtěl sundat kabát z věšáku, přece jenom byl konec února, a i když venku svítilo sluníčko, moc stupňů nad nulou nebylo, ale pan Liebl mě zarazil: „To si tu nechte... já tam už včera nechal zatopit, vidíte, že sám jdu na lehko.“

Byla to pravda, přes košili s kravatou a pletenou vestu měl oblečený jenom krátký domácí kabátek z hedvábí nebo nějaké podobné blýskavé látky. A zřejmě byl přesvědčený o tom, že tu smlouvu nakonec podepíšeme, když se stejně budu muset nahoru vrátit pro kabát. To mi definitivně vrátilo ranní dobrou náladu, jenomže u vchodu jsme zase narazili na tu hroznou domovnici, která pro změnu šurovala mokrým hadrem na smetáku mramorovou podlahu v přízemí.

„Tohle je naše paní správcová, paní Hušková, na ni si budete muset dávat pozor, pane Souček. Ona si moc potrpí na pořádek, a jak jí zamažete ten mramor, tak vás tím svým mokrým hadrem přetáhne.“

Já bych si tedy po té zkušenosti před chvilkou s touhle dámou žertovat nedovolil, ale ta před panem domácím začala mrckovat.

„My už sme se s mladým pánem ráno seznámili, že jo. A kampak takle nalehko, dyk je tam furt eště kosa.“

„My se jdeme podívat do krámu. Pan Souček bude u nás otvírat drogérii, aspoň doufám, tak se k němu koukejte chovat slušně, paní Hušková, abyste nám ho ještě nevyplašila.“

Baba se devótně rozchechtala, což připomínalo zvuk brzdicí sedmnáctky.

„Ale co si to vo mně myslej, pane továrníku, dyk já sem na lidi jak mílius, že jo, mladej pane... dyk sem mu sama vodevěřela a poslala ho za váma do druhýho patra.“

Pan Liebl mezitím odemknul dveře vedoucí z chodby do krámu, a když jsme se ocitli v bezpečí, lakonicky poznamenal: „To je hrozná semetrika, tahleta Hušková, ale je na ni

spolehnutí. A co se čistoty týká, tak na ni nikdo nemá, ta snad s tím svým hadrem i spí.“

Prošli jsme úzkou předsíňkou do kontoáru, odkud vedly jedny dveře do skladu a druhé do prodejny.

„Tak, co tomu říkáte?“

Nechtěl jsem zase vypadat jako trouba, když už jsem si před chvilkou naběhl s tou smlouvou, a tak jsem mlčky vstoupil do krámu a začal se rozhlížet, ale bylo mi hned jasné, že je to to, co jsem hledal. Místnost byla dostatečně veliká a na to, že výloha šla do úzké postranní ulice, i relativně docela světlá. Hned jsem si představil na dvou stěnách regály až do stropu a prodejní pult do pravého vinglu, takže kdyby se tu třeba někdy vytvořila i menší fronta, mohli bysme s komim prodávat oba naráz. Pak jsem prošel do prostorného skladu, a co mě tady nejvíc potěšilo, byla přítomnost umyvadla s teplou i studenou vodou. A radiátory ústředního topení byly ve všech místnostech.

„To je dobré, že je tu tekoucí voda,“ poznamenal jsem co možná nejklidnějším hlasem, ale moje nadšení asi bylo dost patrné.

„To jsem si myslel, že vás to potěší, když musíte pořád manipulovat se všelijakými žíravinami, že ano. Jako bych to tušil, že tu bude ausgerechnet drogérie, když se to tady zařizovalo. A ještě tady máte taky klozet.“

Otevřel dveře z kontoáru, kterých jsem si hned nevšimnul, a byl tam nejen záchod s umyvadlem, ale dokonce i sprcha. Teď už fakt nemělo cenu něco předstírat.

„Je to ohromný, pane Liebl, takhle jsem si to představoval. Já to samozřejmě беру, jestli teda vy berete mě.“

„To víte, že jo, pane Souček. Mně to bylo hned jasný, že si plácnem, akorát jsem vás musel trochu vyškolit, poněvač nesmíte být do všeho hned tak hrrr... to byste taky mohl zplakat nad vejdělkem, jak říkáte vy Češi. Tak jestli vám to takhle stačí, tak půjdeme zase nahoru a tam to pěkně všechno sepíšeme.“

Chvilíčku jsme čekali na výtah, ze kterého vystoupil gentleman v šedém svrchníku a elegantně smeknul klobouk „diplomat“.

„Šalom, *Herr Liebl*.“

„Až na věky, pane doktor. To už ráčili vstát, takle brzo... to asi dou okrást nějakýho nebohýho klienta, že ano?“

„Co mi zbejvá, *mein Hausherr*, dyž ze mně dřou kůži za živa tou svojí činží.“

Až když se oba rozchechtali a potřásli si pravicí, mi došlo, že si ze sebe vzájemně dělají špumpnágle.

Elegán se pak zase dotknul svého diplomata a svižně se běhnul po čtyřech schodech k domovním dveřím. My jsme nastoupili do výtahu, a když se rozjel, dostalo se mi vysvětlení.

„To je doktor Šenfelder z pátého patra, advokát, dobrej a bohatej, my se vždycky takhle dobíráme. A představte si, že ten chlap s tímhle jménem a povoláním je gój, jinak jsme tu vlastně všichni Židi. Teda kromě paní Huškové, pochopitelně, a ještě dvou nových partají.“

Výtah zastavil ve druhém patře, domácí odemknul dveře svého bytu a cestou do haly pokračoval v nakousnutém tématu.

„Já se vás vlastně jenom tak pro pořádek musím ještě zeptat... Vám to nebude vadit, tahleta naše židovská komunita? V téhle době lidi uvažujou všelijak a bůh ví, co bude dál.“

Skočil jsem mu do řeči.

„Ujišťuju vás, pane Liebl, že tyhle věci mě vůbec nezajímají. Vlastně, to jsem asi řekl špatně. Spíš jsem chtěl říct, že politika mě nikdy nezajímala, ale když jsme na podzim museli kapitulovat před náckama, tak mi z toho bylo nanic. A hlavně proto, co ten šlonej čalouník provádí v Německu s... s vašima lidma.“

Položil mi ruku na rameno a jemným tlakem mi naznačil, že si mám zase sednout ke stolu.

„Díky... já vím, že jste slušný člověk, ale zeptat jsem se musel. No tak teda jestli jste to dole myslel vážně, tak si tu smlouvu ještě jednou přečtete, a jestli máte nějaké připomínky, tak si o nich můžeme popovídat.“

Nechtěl jsem opakovat předchozí faux pas, tak jsem mlčky přejížděl očima po stránkách textu, kterému jsem stejně skoro vůbec nerozuměl, a když jsem usoudil, že je ta komedie už dostatečně dlouhá, odložil jsem papíry zpátky na stůl. „Můžu poprosit o pero, abych to mohl podepsat?“

Domácí jenom mírně zavrtěl hlavou. „A vážně tam nechcete nic opravit? Aspoň o té ceně byste mohl chvilku smlouvat, to my Židi máme rádi... fakt nic? Tak holt, komu není rady, tomu není a tak dále... Ale nepustím vás bez toho, abysme se dohodli na nějakém datu, kdy chcete začít, nebo spíš od kdy začnete ten nájem platit, poněvač musíte sehnat zařízení do krámu a zásoby a tohleto všechno. Taky ty papíry na živnostenském úřadě a tyhle věci.“

To je teda fakt. Chvilku jsem nahlas přemýšlel:

„Tak dneska máme dvacátého šestého... o nábytku a těchle věcech jsem už předem něco dojednal s firmou Votruba. S velkoobchodama by to neměl být problém, akorát jak to

bude na tom živnostňáku, s tím teda zkušenosti nemám, ale snad jim to tak dlouho trvat nebude. No tak já si myslím, pane Liebl, že nejpozději prvního dubna bych mohl otevírat, takže bych vám teda začal platit hned teďka od března.“

Přešel ke komodě a z horního fochu vytáhnul přepychové plnicí pero.

„Tak teda, satis, punktum, písek na to, jak zpívá Kecal v té vaší Prodané nevěště.“

Ukázal mi, kde se mám na všech kopiích zvěčnit svým pracně vyumělkovaným podpisem, který jsem ještě v předpubertálním období dlouhé hodiny a dny usilovně nacvičoval s nejrůznějšími kudrlinkami, abych ho pak ještě vylepšil rafinovaným podržením. On smlouvu naopak kontrasioval velmi jednoduchým klikyhákem a já si znovu uvědomil, že se v mnoha směrech mám ještě zatraceně co učit.

Podíval jsem se na hodinky, bylo tři čtvrtě na dvanáct, takže jsme tu celou moji budoucnost sfoukli ani ne za dvě hodinky. Nejvyšší čas rozloučit se a dát se okamžitě do práce. Teprve teď jsem si uvědomil, jaký jsem si na sebe s těmi šibeničními termíny upletl bič, asi jsem dělal moc velkého haura, to se přece nedá stihnout.

Ale pan Liebl mne zarazil: „Tak moment, pane kolego... teď už vám tak můžu říkat, ne? Ke každé podepsané smlouvě přece patří litkup, bez toho by to určitě přineslo smůlu.“

Nevěděl jsem, o čem mluví, ale když otevřel barovou skříňku a vyndal dvě broušené skleničky spolu s karafou bezbarvé tekutiny, pochopil jsem.

„Je to košer slivovička. Může být?“

Nečekal na odpověď a nalil dvě pořádné porce.

„Tak, ať se vám v tom vašem kšeftě vede, pane Souček. A ať nám ta spolupráce dlouho vydrží. I když, skoro bych víc věřil tomu... já to tak cejtím, že vy tady vydržíte dýl než já. Tak ať to teda všechno dobře dopadne, kéž by!“

Já jsem měl doteď s alkoholem dost málo zkušeností, foťrík mě v tomhle vždycky držel zkrátka a mně samotnému to vlastně ani nijak nechutnalo, tak jsem se po tom prvním loku dost rozkašlal.

„Ale no tak, pane kolego, mám vás praštit do zad? To víte, tohle je kvalita, padesát tři procent, to se musí opatrně. Počkejte, já vám dám něco na zapití. Mařenko!!!“ V jedněch dveřích se objevila malá ženština neurčitěho věku v bílé zástěře.

„Přál ste si, milostpane?“

„Přineste nám sífón a nějaké skleničky, prosím vás.“

Zmizela a vzápětí byla zpátky s podnosem, na kterém nesla sifonovou lahev, takovou tu opletenou ocelovým drátem, a dvě broušené sklenice na vodu, položila ho před nás na stůl, udělala neumělé pukrle a opět zaplula do kuchyně. Pan domácí mi s charakteristickým syčením nalil báječně vychlazenou sodovku a osvobodil mne tak od škytavky způsobené silnou slivovicí, na kterou jsem opravdu nebyl zvyklý.

„Tak, už je to dobrý, pane Souček? Tak fajn. A teď byste mi taky mohl říct něco o sobě, ne?“

Dost mě tou výzvou zaskočil, protože v mém dosavadním životě se zatím opravdu neodehrálo nic natolik pozoruhodného, že by to mohlo zajímat bohatého a jistě světem protřelého továrníka a majitele realit. A nějak jsem ani neočekával, že by mi pronájem jeho obchodu nějaká výrazná

dobrodružství v příštích letech přinesl. Chvilku jsem tedy přemýšlel, co by ho tak asi mohlo zajímat.

„Já se obávám, že není moc o čem vyprávět, pane Liebl. Po měšťance jsem se vyučil u firmy Dvořáček na Fošovce.“

„To znám, to je solidní firma.“

„No, a pak jsem tam ještě ty dva roky dělal jako příručí... před vojnu. Loni na podzim nám mobilizace tu prezenčku trochu protáhla, skoro až do Vánoc. Pak jsem se chvilku rozhlížel, jako co a jak... No a teďka jsem tady.“

„Tak vy jste teda byl přímo u toho, u té naší kapitulace, to musel být blběj pocit, né?“

„To vám řeknu, já se styděl jak malej kluk. A když jsme to pak museli všechno předat skopčákům, tak jsme vztekem všichni brečeli.“

„A kde jste sloužil?“

„V Žatci, ale v mobilizaci jsme byli nasazený přímo v Sudetech, v Kadani. Pak jsme pomáhali našim lidem při tom odsunu, to bylo strašně smutný.“

„No vidíte, a to jste říkal, že se o politiku nezajímáte. Tohleto všechno je ta politika v praxi, kat aby to spral. A já se bojím, že bude hůř.“

Konverzaci nám přerušily zvony ohlašující poledne. To by člověk nevěřil, že tady budou slyšet tak silně, vždyť ke chrámu svatého Antonína na Štrosmajeráku to je dobrý půlkilometr.

Pana domácího to inspirovalo.

„A do kostela chodíte, pane Souček?“

Otázka mě trochu zarazila, netušil jsem, jak je na tom s vírou on, a nechtěl jsem ho urazit. Ale byl mi natolik sympatický, že jsem odpověděl po pravdě.

„Já... vůbec ne, já ani nejsem v církvi, a tak jsem ani ve škole nechodil na náboženství.“

„Maj recht, já na to taky nevěřím. Jako dítě jsem musel, ale teď už ani nevím, jak to v synagóze vypadá. Je to ztráta času. Takže vy jste vlastně dvojitý materialista – profesí i světovým názorem...“

Dopil svoji štamprli slivovice a vybídl mne: „Tak šup tam s tím, mladý muži, abysme si dali ještě do druhé nohy, jak říkáte vy Češi.“

S obavou o další škytavku jsem ho poslechl, ale to druhé napití bylo o hodně příjemnější. Že bych ale slivovici po dnešku začal milovat, to asi ne.

Když doplnil sklenice, pokračoval v přátelském výslechu.

„A děvče už máte?“

To mě trochu zaskočilo, sám jsem si totiž na tuhle otázku nějak nebyl schopný jednoznačně odpovědět.

„No... tak něco by se tu jako rýsovalo, ale že by to byla vážná známost... I když možná, že by to tak časem mohlo být, ale zatím... Dokavaď se mi ten kšeft trochu nerozjede, uvidíme.“

Slávka, se kterou jsem už před vojnou občas zašel do kina a dvakrát jsme dokonce spolu byli tancovat v Riegráku, se mi vždycky hodně líbila. Prodávala v knihkupectví naproti Dvořáčkově drogerii a to pro mě mělo i tu výhodu, že mi občas nějakou tu knížku tajně půjčila, když jsem jí svatosvatě slíbil, že ji neumažu a neohnu žádný růžek.

Když jsem se pak vrátil z vojny, k mé velké radosti jsem zjistil, že na mě počkala, a tak teď těch pár týdnů už spolu vlastně regulérně chodíme. O nějakých konkrétních plánech

do budoucna jsme zatím moc nemluvíli, ale asi se ode mne očekává, že až se mi ten obchod rozeběhne, budu se muset v tomhle směru vyjádřit. A já se na to docela těším a řekl bych, že ona na to taky dost dychtivě čeká.

Pan Liebl mi přerhul příjemné uvažování další otázkou.

„Takže zatím bydlíte u rodičů, nebo už máte svůj kvartýr?“

„Nemám, zatím jsem doma u našich.“

„A co dělá pan otec, smím-li se zeptat?“

„On byl taky drogist, a docela se mu dařilo, tak ten činžák na Zvonařce, co v něm měl kšeft, po čase koupil a pak, když pustil ten krám, tak koupil ještě jeden barák v sousední ulici, takže je teďka soukromník. On mi slíbil, že až se budu ženit, že v jednom z těch domů nějaký byt dostanu. Ale zatím jsem doma. Já mám starší sestru a ta dostala slušné věno, tak on fotřík taky nemá na rozhazování.“

„No jo, to zní rozumně, pan otec asi bude uvážlivý obchodník. Tak doufejme, že budete po něm.“

Že je fotřík taky pěkná drzgrešle, tím jsem se nechlubil. Kdyby pár let počkal, než se vyučím, mohl jsem mít ten kšeft u nás v baráku a ušetřil bych asi spoustu peněz i energie s tím vším zařizováním, ale zase na druhou stranu bych ho měl pořád za zadkem a furt by mi radil a do všeho kecal, ono to nakonec bude takhle lepší. Postavit se na vlastní nohy sám! A jestli mi opravdu dá ten byt, až si vezmu Slávku, tak bych ho chtěl v tom druhém baráku, stejně mu budu muset platit činži jako každý jiný nájemník, tak ať mám aspoň od něho klid.

Sloupkové hodiny na šifonéru dvakrát decentně upozornily, že už je půl jedné, byl tedy opravdu nejvyšší čas zvednout kotvy. Pan Liebl byl nejspíš podobného názoru, protože další

slivovičku už nenabízel. Stejně bych ji odmítnul, protože ty dvě na můj netrénovaný organismus byly až až.

Začal jsem se pomalu sbírat od stolu a z pusy mi zatím šlo nějaké vrnění, které se mělo změnit v omluvu a rozloučení, ale domácí byl rychlejší.

„Tak jsme si pěkně popovídali. Já bych vás pozval na oběd, ale ženský šly ráno nakupovat a znáte to, to se nedá odhadnout, kdy se vrátí... Pucinka už má jistě všechno dávno připravené, ale bez milostivé paní by si na stůl servírovat nedovolila. Tak to budeme muset nechat na příště.“

Začal jsem něco koktat, že jako to je samozřejmé a že mi bude ctí, ale teď že už vážně musím a tak dále, a přitom jsme se přesunuli do před síně, kde jsem si obléknul svrchník, a zrovna když jsem sahal pro klobouk, zarachotil z druhé strany klíč v zámku. Jen tak tak jsem stačil uskočit, abych se ve dveřích nesrazil s matronou v kožichu a asi tak čtrnáctiletým žabcem. A musím říct, že jak jsem na tyhle věci vůbec neměl odhad ani názor, tak na rozdíl od pana Liebla bych o židovském původu těchto dam na první pohled ani na chvíli nezapochyboval.

„A už je tady máme,“ zahlaholil domácí s předstíranou srdečností. „Heduš, tohle je pan Souček, od prvního dubna budeme mít dole ve kšeftě drogérii. Eriko...“

V maličké před síni bylo najednou těsno fyzicky i společensky. Došlo k několikerému nesrdečnému potřesení rukou, přivítání a zároveň rozloučení a ujištění o potěše pro všechny strany.

Docela jsem si oddechl, když jsem se octnul za zavřenými dveřmi na chodbě a s hlavou poněkud zamotanou množstvím

zážitků z dnešního dopoledne jsem pospíchal po schodech dolů. Cestou jsem letmo mrknul na některé cedulky na dveřích a pan Liebl měl pravdu. Bydlel tu pan Blumenfeld, Silbernagel, paní Votitz, Krauskopfovi i Sonnensteinovi. Jenom dole u domovních dveří domovnice Hušková se svým nerozlučným hadrem něco leštila a servilně se se mnou loučila v předklonu.

— - —

V příštích dnech jsem svoji Slávku sice nerad, ale dost zanedbával. Zařídit si krám sice není až tak složitá záležitost, ale v tom šibeničním termínu, k jakému jsem se zavázal, to nebyla žádná legrace.

Copak úvěr u Živnobanky, to bylo vlastně to nejjednodušší, i s živnostenským úřadem se mi to povedlo sfouknout docela rychle, ale těm řemeslníkům to podle mého názoru nějak moc nešlo od ruky, i když se snažili, to zase jo, jenom jsem nějak netušil, jak jsou některé věci pracné. Že je nutné taky sekat elektriku a připojit hodiny a pak vymalovat, zatímco lidi od pana Votruby vyměřovali a přesně na míru bleskově vyráběli fochy a regály a pulty a nábytek do kontoáru a bůhvíco ještě, a přitom si překáželi s instalatéry a zedníky, kteří zase po těch instalatérech a elektrikářích zazdívali díry ve zdech. Taky musela nastoupit četa lakýrníků, aby to všechno mělo patřičný lesk, a málem bych zapomněl na to, že pořádný obchod taky musí mít pokladnu a sejf na peníze. a hlavně firmu nad vchodem a reklamní poutače. Do toho už aby člověk taky vybral a objednal nějaké zboží, abysme od toho prvního dubna vůbec měli co prodávat, zkrátka jsem

lítal jako hadr na holi, a když mi náhodou vybyla chvílička, tak jsem si navléknul pracovní plášť a snažil se těm řemeslníkům pomoci, aby to rychleji odsejpal. A že při tom všem peníze z nově založeného konta mizely závratnou rychlostí, to si asi dovedete představit.

Asi po týdnu jsem zrovna brzo ráno vytahoval železnou roletu na dveřích od skladu, aby pracovní šílencství toho dne mohlo začít, když ke mně zamířil od vedlejšího domu baculatý chlapík v bílém plášti.

„Tak co to tu bude, až to bude, pane kolego?“ ptal se s úsměvem a podával mi ruku. „Já sem nějaký Brandejský, pekař, tady vod vedle.“

„Souček, těší mě, chystám se tu otevřít drogérii.“

Pochvalně pokýval hlavou. „To vám chválím, už aby to bylo, to tu moc potřebujeme. Tady je nejbližší materialista až na rohu Heřmanky a řeknu vám to upřímně, je dost protivnej. A pak až ten velkej obchod na Štrosmajeráku a tam je to takový... jako nevosobní. Tady budete mít dobrej kšeft.“

V podstatě zopakoval to, co mi říkal před týdnem pan Liebl, když jsme podepisovali smlouvu, a to mě docela potěšilo. Tenhleten pekař mi byl sympatický a jistě se v místních poměrech vyzná.

„Ale vidim, že máte šrumec, tak já nebudu zdržovat, a zastavte se na gáblík, abyste ochutnal naše extra rohlíčky.“

„Děkuju, velice rád, to víte, ani jsem dneska nesnídal, je to honička.“

„Tak se těším. A za hodinku už bude i čerstvý cukroví.“

Urval jsem se až po desáté, ale stálo to za to. Měl jsem už hlad jako herec, a když jsem konečně z toho koktejlu pachů

mokrý omítky, fermeže a bůhví čeho všeho vypadnul na ulici, od vedlejšího baráku mě udeřila do nosu mnohem příjemnější vůně čerstvého pečiva. V krámě bylo několik zákazníků, a tak se za pultem vedle hezké prodavačky činil i sám pan Brandejský, který mě hned ve dveřích vítal.

„Tak podťe, podťe, pane kolego, se konečně nasnídat.“

Lidi v malé frontičce se ke mně zvědavě otočili, koho že to pan šéf tak srdečně vítá, a ten jim hned poskytl vysvětlení skrze prodavačku, která se ukázala být paní Brandejskou.

„To je pan Souček, Bohunko, co bude na rohu votvírat drogerii. My sme se ráno seznámili, tak sem ho pozval k nám na gáblík.“

Bohunka se na mě mile usmála a dál obsluhovala svého zákazníka, ale dáma přede mnou hned zareagovala.

„Tak drogerie tam bude, to je fajn, my se s Erichem už týden sázíme, co se to tam u nás chystá, a tohle nás nenapadlo. Já sázela na nějaké papírnictví nebo tak něco a Erich tvrdil že tam bude něco od textilu, ale tohle je fajn.“

Paní Brandejská zrovna zinkasovala předchozího zákazníka, a tak ji přerušila.

„Tak co to bude dneska, pani Silbernágelová?“

Aha, tak ta je taky z našeho baráku! Za těch pár dnů jsem si už podle vizitek zapamatoval jména některých nájemníků, ale tady jsem konečně mohl ke jménu přiřadit i konkrétní osobu, kromě Lieblových a doktora Šenfeldra, samozřejmě. A taky jsem si uvědomil, že už i v duchu říkám „náš dům“.

„Sakra, tam je ale bordel, jak se tam dělá ten kšeft v tom našem baráku, kdo to má furt uklízet!“ ozvalo se ze dveří a já si uvědomil, že bych málem zapomněl taky na „naši“

domovnici, která se ovšem hned zarazila, když mě zahlédla u pultu. „Alééé, zdravíčko, pane Souček, taky si dete pro houstičku?“

To už jsem byl ale na řadě, a tak jsem na babiznu nereagoval, nýbrž na otázku pana Brandejského.

„Dejte mi dvě ty makový pletýnky a dva slany rohlíky, prosím, pane šéf.“

Pekař elegantním pohybem naservíroval vonící pečivo do papírového pytlíku.

„Nechte si chutnat, pane Souček. To je dohromady korunu padesát a tady, prosím, na účet podniku jedna kakaová brambůrka, abyste nám ráčil zachovat přízeň... ne ne ne, říkal sem, že ste na ten moučník zvanej, až vy budete votevírat, tak vám přídu dát počinek a třeba od vás taky něco dostanu. Tak si nechte chutnat a brzo na shledanou.“

Měl jsem takový hlad, že jsem jednu makovou housku slupnul ještě během těch pár metrů cestou zpátky na staveniště, kde na mě už čekal nějaký nový řemeslník s koženou brašnou přes rameno.

„Zdravíčko, šéfe, já vám du namontovat ten telefon.“

Konečně! Teď už budu mít to zařizování o hodně jednodušší. Ale k té svačince jsem se dostal až po odchodu telefonního mechanika dost dlouho po poledni. Pravda je, že druhá maková houska mezitím trochu ztvrdla a vydatně posolené rohlíky naopak zvlhly, ale pro můj prázdný žaludek bylo to pečivo doslova požehnáním. A ta brambůrka nakonec, to byla přímo delikatesa!

— — —

Během dalších dnů jsem se postupně seznamoval i s dalšími obchodníky v okolí a taky s lidmi z našeho domu. To už nejspíš zafungovaly tamtamy skrze pana Brandejského a nepochybně i bábu Huškovou, takže když se nazítří zastavil na kus řeči menší zavalitý pán s růžolící obtloustlou paničkou, byli už dobře informováni.

„Tak vy prej tady budete mít drogérii, pane Souček, to je příma. Já sem nějakej Veselý, my tady máme pronajatou tajídle tu hospodu naproti,“ ukázal přes Veletřzní ulici, kde na rohu poutač v podobě pěnou přetékaajícího korbenu nenechával nikoho na pochybách, co se skrývá za zatím staženou roletou. „Zastavte se u nás na jedno, máme smíchov.“

„Dyk musíte mít za celej den vyprahlo při tý práci, co tady s tím máte, že jo,“ přidala se paní hostinská. „Votvíváme v poledne, tak až vám vybude chvílička, tak se přidte trochu vosvěžit.“

Poděkoval jsem a slíbil, že se určitě zastavím. Já sice pivo, a vlastně vůbec alkoholu moc nedám, ale člověk by měl udržovat dobré sousedské vztahy, to mi fotřík vždycky vtloukal do palice, že to je v našem řemesle základ prosperity, tak jsem to navečer zkusil a pivo měli opravdu jako křen. Ale na druhé jsem se už zlákat nedal, spěchal jsem domů, protože jsem dneska na večer slíbil Slávce biograf a taky jsem jí chtěl referovat, jak pokračují práce v obchodě. Ale byl jsem tak utahaný, že jsem nakonec v tom kině usnul.

— — —

Mně by vlastně přes den úplně stačilo to dobré pečivo od pana Brandejského a sem tam jedno pivo u Veselých, ale člověk se

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Materialista***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.